افتتاح ۳ سامانه تجزیه هوشمند انواع مرسولات پستی

در تداوم مسیر هوشمندسازی فرآیندهای پستی و همسو شدن با تحولات فناورانه و تجهیز بخش دیگری از عملیات پردازش و رهسپاری مرسولات در مرکز اصلی تجزیه و مبادلات کشور به ابزارها و فناوری‌های نوین، مراسم افتتاح سه سامانه تجزیه هوشمند، برای انواع مرسولات پستی و آیین رونمایی از سامانه‌های تفکیک هوشمند پردازش مرسولات پستی دیروز با حضور وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات برگزار شد.

به‌طور میانگین روزانـه و در سه شیفت صبح، عصر و شب بیش از ۴۲۰ هزار انواع مرسولات به صورت دستی و مکانیزه در مرکز تجزیه و مبادلات لشکر پردازش می‌شود که با افتتاح این سامانه‌ها، حداقل ظرفیت تجزیه هوشمند به ۲۲ هزار مرسوله در ساعت ارتقا می‌یابد و در آینده نزدیک به ظرفیت ۴۰ هزار تفکیک مکانیزه در ساعت خواهد رسید.

سامانه‌های هوشمند تفکیک برای جداسازی انواع مرسولات شامل پاکت، بسته‌های کوچک و جوف طراحی شده‌اند و به‌دلیل فناوری‌های به‌کار رفته در آنها با یک بار اسکن، فرآیند ثبت ورود مرسوله انجام و امکان تجزیه مرسولات تا بیش از ۱۵۰ مقصد درج شده روی بارکد را ایجاد می‌کند. گفتنی است طراحی و تولید این سامانه‌ها در سه شرکت دانش‌بنیان بر مبنای تـوان داخلـی و براسـاس جدیدترین فنـاوری‌های روز دنیا صورت گرفته است./ مهر

«جام‌جم» جزئیات نظام جدید ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود در زیست‌بوم فناوری و نوآوری را بررسی می‌کند

ارزش مشهود دارایی‌های نامشهود

عسل اخویان‌طهرانی
گروه دانش

مجموع دارایی‌های هر کسب‌وکاری می‌تواند نشانه قابل اعتمادی از وضعیت، نحوه فعالیت و حتی آینده مورد انتظار آن مجموعه باشد. به همین دلیل شناسایی دقیق دارایی‌ها و ارزش‌گـذاری اصولی آنها موضوعی است که می‌تواند در تداوم فعالیت و رشد و بلوغ هر مجموعه‌ای تأثیرگذار باشد. در زیست‌بوم فنـاوری و نـوآوری بخش مهمی از دارایـی شرکت‌ها مربـوط به دانش‌فنـی یـا نـوآوری آن مجموعه اسـت کـه ماهیت فیزیکی نـدارد و با روش‌های مرسوم ارزش‌گذاری قابل برآورد نیست؛ دارایی‌هایی که در دسته «دارایی‌های نامشهود» قرار می‌گیرد و نیاز به سازوکار ویژه‌ای برای برآورد دقیق خواهد داشت. این موضوع در بیش از یک دهه فعالیت دانش‌بنیان‌ها در کشور همچنان با چـالش‌های زیـادی همـراه بـود. بـا همـکاری معاونت علـمی، فنـاوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری و وزارت امور اقتصادی و دارایی، کارگروه ویژه‌ای شکل گرفت که در نهایت نظام جدید ارزش‌گـذاری دارایی‌های نامشهود را ارائـه کرده‌است. در گفت‌وگو با دکتر عبدالمجید مرشدی، مـدیرکل دفتـر تأمین مالی و سرمایـه‌گـذاری معاونت علـمی، فنـاوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری اهمیت اجرای این نظام جدید در زیست‌بوم نوآوری و فناوری کشور و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان را مورد بررسی قرار داده‌ایم.

تا چند سال پیش بزرگ‌ترین شرکت‌های دنیا که سهم بزرگی از بازار مالی جهانی را در اختیار داشتند، شامل شرکت‌های صنعتی مانند شرکت‌های خودروسازی، معدنی، پتروشیمی و... بودند؛ رفته‌رفته با تغییر بازارهای کسب‌وکار و افزایش سرعت فناوری‌های نوین، شرکت‌های مبتنی بر فناوری این جایگاه را از آن خود کردند و به غول‌های اصلی بازار تجارت جهانی تبدیل شدند اما چطور این شرکت‌ها توانستند با سرعت رقبای قدر خود را پشت‌سر بگذارند؟ دکتر عبدالمجید مرشدی در این رابطه توضیح می‌دهد: این دقیقا همان نقشی است که شناسایی دارایی‌های نامشهود ایفا می‌کند. برخلاف گذشته که بخش مهمی از ارزش مالی شرکت‌ها براساس دارایی‌های فیزیکی برآورد می‌شد، در دنیای کسب‌وکارهای امروزی ایده، برنامه‌های آتی و برندسازی همگی در ارزش نهایی مجموعه‌ها تأثیرگذارست. شناسایی و ارزش‌گذاری درست و اصولی دارایی‌های نامشهود، موضوعی است که در زیست‌بوم نوآوری و فناوری کشور ما نیز بسیار مهم است و می‌تواند نقش مؤثری در رشد و آینده شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق ایفا کند.

جای خالی دارایی‌های نامشهود

به‌گفته مدیرکل دفتر تأمین مالی و سرمایه‌گذاری معاونت علمی و فناوری، هدف اصلی از ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود، این است که شرکت‌ها بتوانند با ارزش واقعی در بازار سرمایه وارد شوند یا در صورت نیاز به اعتبارسنجی برای دریافت تسهیلات یا شرکت در مناقصات، دارایی‌های‌شان به صورت کامل در نظر گرفته شود. وی تصریح می‌کند: تا پیش از این برخی شرکت‌های دانش‌بنیانی که وارد بازار سرمایه شده بودند به‌درستی ارزش‌گـذاری نشده بودند و معدود شرکت‌هایی هم که ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود را انجام داده بودند با روند بسیار دشواری فرآیند را طی کردند که همین موضوع چالش‌های زیادی را به وجود آورده بود.

دکتر مرشدی با تأکید بر این که از یک دهه پیش و با آغاز فعالیت جدی زیست‌بوم نوآوری و فناوری کشور، بحث ارزش‌گذاری‌های نامشهود نیز مطرح شده بود، تصریح می‌کند: این خلأ از سال‌های ابتدایی شکل‌گیری شرکت‌های دانش‌بنیان احساس می‌شد و اقداماتی هم در این راستا به صورت پراکنده انجام شده بود اما از دو سال پیش و در دوره جدید معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، این موضوع به صورت جدی‌تری دنبال شد. در این راستا آسیب‌شناسی کلی روی این موضوع انجام شد تا مشخص شود که به چه اقداماتی برای پیاده‌سازی ارزش‌گـذاری دارایی‌های نامشهود به شکل اصولی همانند جریان جهانی نیاز داریم. این پژوهش‌ها درنهایت به طراحی نظام جدید ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود منتج شد که امیدواریم بتواند فرآیند ارزش‌گذاری را به شکل قانونی و علمی پیش ببرد تا فرآیند با چالش‌های کمتری مواجه شود.

ارزش‌گذاری به تنهایی کافی نیست

از آنجا که بخش مهمی از ارزش و دارایی شرکت‌های دانش‌بنیان و اسـتارت‌آپ‌هـای جـدید مبتنـی بر دارایی‌های نامشهود در چنین مجموعه‌هایی است، از دکتر مرشدی پرسیدیم که تا پیش از ایـن رونـد، ارزش‌گـذاری به چه صورت انجام می‌شده است، وی در پاسخ می‌گوید: واقعیت این است که این خلأ وجود داشـت؛ اقداماتی شکل گرفته بود البته ساختارمند و علمی پیش نرفته بود. در ابتدا تمام تمرکز بر ارزش‌گذاری متمرکز شده بود اما در آسیب‌شناسی‌هایی که انجام گرفت، مشخص شد در کنار ارزش‌گذاری باید به ارکان دیگری هم توجه شود که در نظام جدید ارزش‌گذاری دارایـی‌هـای نامشهود ایـن مـوارد لحاظ شـده است. نظام جدید ارزش‌گـذاری دارایی‌های نامشهود از سه رکن اصلی تشکیل شـده است؛ رکن اول شناسایی و ثبت است که برای این موضوع استاندارد حسابداری شماره ۱۷ تنظیم شده است. رکن دوم دستورالعمل نحوه ارزش‌گذاری است که ماه گذشته پس از تأیید سازمان حسابرسی ابلاغ شد و رکن سوم مرجع ارزش‌گذاری است. دکتر مرشدی در این رابطه توضیح می‌دهد: با تکمیل شـدن رکـن اول و دوم، امیـدواریم کـه بـه‌زودی بحث مرجع ارزش‌گذاری به‌عنوان رکن سوم این نظام جدید مشخص شود تا شاهد تأثیرات مثبت این موضوع در زیست‌بوم باشیم.

نظامی اصولی متناسب با اقتضائات بومی

همان‌طور که از نام «دارایی‌های نامشهود» هم مشخص است، اساسا این نوع دارایی‌ها، ملموس و فیزیکی نیست و بدون شک ارزش‌گذاری آنها نیز چالش‌های خاص خود را خواهد داشت. دکتر مرشدی در خصوص اصول مورد استفاده برای تدوین نظام ارزش‌گذاری به «جام‌جم» می‌گوید: اقتصاد به‌طور کلی قالب مشخصی دارد که هر کشور متناسب با اقتضائات خود آن را بومی‌سازی کرده و از آن استفاده می‌کند. این موضوع در خصوص روش‌هـای ارزش‌گـذاری هم به همین صورت است؛ در دنیا مطالعات و پژوهش‌های مختلفی انجام شده است، تجربیاتی در این حوزه شکل گرفته و به مدل‌های خوبی برای این موضوع رسیده‌اند. البته نمی‌توان دقیقا همان راهکارها را ترجمه و عینا اجرا کرد. به همین خاطر در کارگروهی که برای تدوین نظام ارزش‌گذاری از خبرگان و فعالان این حوزه شکل گرفت، ابتدا تلاش شد تا ترجمه صحیح و روشنی از دستورالعمل‌های بین‌المللی انجام شود و پس از آن براساس تجربیات شکل گرفته در بازار داخلی، روش‌ها به صورت علمی بومی‌سازی شود تا به درستی برای شرایط داخل کشور قابل استفاده باشد. درنهایت دستورالعمل نهایی شکل گرفت و از سوی وزارت اقتصاد و دارایی ابلاغ شد.

به گفته مدیرکل دفتر تأمین مالی و سرمایه‌گذاری معاونت علمی و فناوری، تا پیش از این ارزش‌گذاری‌ها به صورت موردی و براساس تجربیات موردی انجام می‌شد و اگر فرد دیگری ارزش‌گذاری را تکرار می‌کرد، ممکن بود به اعداد دیگری برسد، چون مبنای دقیق و مشخصی برای آن تعریف نشده بود. همچنین اگر دعوای حقوقی در این خصوص شکل می‌گرفت، هیچ مرجع و مبنایی برای حل و فصل اختلافات وجود نداشت. به نظر می‌رسد که با به وجود آمدن نظامی واحد برای این منظور از این به بعد شرکت‌ها با روند مشخص‌تر و روشن‌تری برای ارزش‌گذاری دارایی‌های‌شان مواجه خواهند بود.

ارزش‌گذاری بر مبنای نظام جدید

دکتـر مرشـدی در خصـوص میـزان پیـشـرفـت اجـرای نـظـام جـدید ارزش‌گـذاری می‌گوید: تاکنون رکن اول یعنـی شنـاسـایـی و ثـبـت کـه بر مبنای اسـتانـدارد شمـاره ۱۷ است، انجام شده است و جلسات متعددی با شرکت‌های دانش‌بنیان در مراکز استان‌ها در حال برگزاری است که بحث شنـاسـایـی و ثـبـت بـه صـورت کامل برای‌شان تبیین شـود. برنامه این است که شرکت‌ها در این مرحله دارایی‌های نامشهودشان را شناسایی کنند و در مرحله بعدی که در سال آینده خواهد بود، بتواننـد براسـاس دسـتورالعمـل بـرای ارزش‌گـذاری دارایی‌های نامشهود ارزش واقعی شرکت‌شان را برآورد کنند. وی می‌افزاید: البته اگر شرکتی هم‌اکنون هم به صورت مـوردی بخواهد فرآیند ارزش‌گـذاری را انجام دهد، می‌تواند به شرکت‌های ارزشگذار دارای مجوز از سوی معاونت علمی و فناوری مراجعه کند تا بر مبنای دستورالعمل جدید، ارزش‌گذاری برای‌شان انجام شود. مدیرکل دفتر تأمین مالی و سرمایه‌گذاری معاونت علمی و فـناوری درخـصـوص امـکـان ارزش‌گـذاری به‌صورت رسـمی به جـام‌جـم می‌گـویـد: در حـال حـاضـر میـزان شفافیتی که برای دو رکن اول نظام ارزش‌گذاری ایجاد شده، هنوز برای رکن سوم یعنی مرجع ارزش‌گذاری وجود نـدارد. در حال حاضر مذاکراتی با کانون کارشناسان و قوه قضاییه داریـم تا از ظرفیت‌های معاونت علمی و فناوری هم در این زمینه استفاده شود. به نظر می‌رسد تا روند شناسایی و ثبت از طرف شرکت‌ها پیش برود، درخصوص رکن سوم هم به نتیجه نهایی خواهیم رسید. برنامه این است که در سال ۱۴۰۳ هر سه رکن نظام جدید ارزش‌گـذاری دارایـی‌هـای نامشهود به‌صورت رسمی فعالیت کنند.

برآورد دقیق اقتصاد دانش‌بنیان

صورت‌های مالی یک شرکت، شناسنامه آن شرکت است؛ دکتر مرشـدی با تأکید بر ایـن مطلب تصریح می‌کند: یعنی با بررسی صورت‌های مالی یک شرکت می‌توان وضعیت آن را بدون نیـاز به هیچ توضیح و داده بیشتری تجزیه و تحلیل کرد که چه گذشته‌ای داشته و در حال حاضر چه وضعیتی و چه آینده‌ای پیش‌رو دارد. به همین علت هرقدر ایـن صورت‌های مالی دقیق‌تر تهیه شود و اعداد و ارقام واقعی‌تر باشد، شرکت راحت‌تر می‌تواند با اشخاص ثالث ارتباط بگیرد، این ارتباط می‌تواند شامل صورت‌های مالی مورد نیاز برای وزارت دارایی و سازمان تأمین اجتماعی تا ارتباط با مشتریان و سرمایه‌گذاران یا تأمین وثایق باشد. بخشی از این صورت مالی دقیق مربوط به ارزش دارایی‌های نامشهود است که تا پیش از ایـن مفقود بوده است. وی در پاسخ بـه ایـن پـرسـش کـه آیـا دقـیـق شـدن صورت‌های مالی ممکن است بار مالیاتی اضافه‌ای به شرکت‌ها تحمیل کند و همین موضوع مانع اقدام آنها برای ارزش‌گـذاری دارایـی‌هـای نامشهودشان شود، می‌گوید: «دارایی نامشهود بار مالیاتی برای شرکت‌ها به‌دنبال نخواهد داشت. از طرفی زمانی که دارایی جدیدی در شرکت شناسایی شود، میزان زیان انباشته شرکت هم کم می‌شود و می‌تواند به نفع صورت مالی شرکت باشد.» وی درخصوص تأثیرگذاری این موضوع بر اقتصاد دانش‌بنیان کشور می‌گوید: شاید بهتر باشد بگوییم این موضوع بر کل اقتصاد کشور تأثیر خواهد گذاشت، زمانی که صورت مالی شرکت‌ها دقیق باشد، برآوردها و تخمین‌ها از سهم از تولید ناخالص داخلی و آمارهای اقتصادی زیست‌بوم دقیق‌تر خواهد بود.

ضرورت فرهنگسازی

دکتر مرشدی با اشاره به این که هنوز ارزش‌گـذاری دارایـی‌هـای نـامـشـهـود در اولـویـت شـرکـت‌هـای دانش‌بنیان قـرار نـدارد، توضیح می‌دهد: برنامه‌ای که برای فرهنگسازی در این زمینه داریم، ایـن است که تا پایان امسال دارایی‌های نامشهود حـدود ۵۰ شـرکـت دانـش‌بنـیـان برای نمونه انجام شود و در سال ۱۴۰۳ روند ارزش‌گذاری را طی کنند تا سایر شرکت‌ها نیز با این روند آشنا شوند و پس از آن به روندی رایـج بـرای ارزش‌گـذاری شرکت‌ها تبدیل شود. وی می‌افزاید: یکی از حوزه‌هایی که دارایـی‌هـای نامشهود در آن بسیار حائز اهمیت اسـت، بـازار سرمایه است. اکنون خود بازار سرمایه برای پذیرش شرکت‌های دانـش‌بنـیـان در بـازار نـوآفـریـن، متقاضی شناسایی دارایی‌های نامشهود شرکت‌هاست تا آنها با ارزش واقعی‌شان بتوانند وارد بازار سرمایه شوند. این روند می‌تواند برای شرکت‌هایی که در حال حاضر وارد بازار سرمایه شده‌اند نیز با شناسایی دارایی‌های جدید منجر به افزیش سرمایه شود. دکتر مرشدی خاطرنشان می‌کند: ما در دفتر تأمین مالی و سرمایه‌گذاری معاونت علمی و فناوری آمادگی داریم تا حمایت‌های مورد نیاز شرکت‌ها برای انجام فرآیند ارزش‌گذاری‌های نامشهود را فراهم کنیم تا در ادامه، این روند به فرآیندی رایج در روند ارزش‌گذاری شرکت‌ها تبدیل شود.

در سال ۱۴۰۳ هر سه رکن نظام جدید ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود به‌صورت رسمی فعالیت می‌کنند

انسداد قلبی با میکروپلاستیک‌ها

پژوهش‌های جدید، حضور ذرات پلاستیک را در ۵۰ درصد پلاک‌های انسداد عروق، نشان داده است

فراز سهیلی‌آزاد
گروه دانش

با توجـه بـه ایـن‌کـه ذرات میکروسکوپی به‌راحتی به بافت‌های مختلف ما نفوذ می‌کنند، می‌توانـد خطرات مختلفی را بـرای سلامت به دنـبـال داشـتـه بـاشـنـد. به همیـن علـت پـژوهـش‌هـای بسـیـاری بـه مطالعـه اثـرات حضور میکروپلاستیک‌ها در نمونه‌های کوچک اندام‌ها و مدل‌های حیوانی معطوف شده است. اکنون گروهی از مـحـقـقـان ایـتـالـیـایـی بـا مـشـاهـده تـکـه‌هـایـی از میکروپلاستیک‌ها در رسوبات چربی که در جراحی‌ها از بیماران دچار گرفتگی رگ‌های قلبی برداشت شده بود به مدت سه سال پس از جراحی، وضعیت سلامت آنها را دنبال کردند. این گروه تحقیقاتی به سرپرستی رافائل مارفلا، محقق پزشکی در دانشگاه کامپانیا در ناپل، میزان خطر سکته مغزی و همچنین حملات قلبی و مرگ را میان بیمـارانی کـه در پـلاک‌هـای رسـوب عـروق‌شـان ذرات پلاستیک مشاهده شده بود با سایر بیماران مورد مقایسه قرار دادند. پژوهشگران با پیگیری ۲۵۷ بیمار به مدت ۳۴ ماه، دریافتند که تقریبا ۶۰ درصد آنها دارای مقادیر قابل اندازه‌گیری پلی‌اتیلن در پلاک‌های چربی بودند که از شریان‌های ضخیم‌شده بیرون کشیده شده بود و ۱۲ درصد نیز دارای پلی‌وینیل کلرید (PVC) در رسوبات چربی استخراج‌شده بودند. پی وی سی به دو شکل سفت و انعـطـاف‌پـذیـر عـرضـه و بـرای سـاخـت لـولـه‌هـای آب، بطری‌های پلاستیکی، کفپوش و بسته‌بندی استفاده می‌شود. پلی اتیلن، رایج‌ترین پلاستیک تولید شده است که بـرای کیسه‌های پلاستیکی، فیلم‌ها و بطری‌ها نیز استفاده می‌شود. با توجه به این‌که مطالعات پیشین از حضور میکروپلاستیک‌ها در جریان خون افراد گزارش داده بودند، محققان تمرکز اصلی پژوهش را بر وضعیت سلامت قلب متمرکز کردند. مطالعات مبتنی بر نتایج پژوهش‌های آزمایشگاهی نشان می‌دهد میکروپلاستیک‌ها می‌توانند باعث التهاب و استرس اکسیداتیو در سلول‌های قلب شوند و عملکرد قلب را مختل کنند، ضربان قلب را تغییر دهند و در حیواناتی مانند موش‌ها باعث ایجاد زخم در قلب شـونـد. داده‌هـای مـشـاهـده‌ای نـشـان می‌دهـد قـرار گرفتن در شغل‌هایی که در معرض آلودگی‌های پلاستیکی ازجمله پلی‌وینیل کلراید هستند، خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی ـ عروقی را افزایش می‌دهد. در این مطالعه، احـتـمـال ابـتـلا بـه سکته مـغـزی، حمله قلبی غیرکشنده یا مرگ به هر علتی در بیمارانی که در پلاک‌های برداشته‌شده‌شان دارای میکروپلاستیک بود، ۴/۵ برابر بیشتر از افرادی بود که هیچ ذره میکروپلاستیک قابل تشخیصی در پلاک‌هایی که جراحان برداشته بودند، نشان ندادند. محققان می‌گویند: «گرچه ما نمی‌دانیم چـه تـمـاس‌هـای دیـگـری ممکن است در پیامدهای نامطلوب بیماران در ایـن مطالعه نقش داشته باشد، یافتن میکروپلاستیک‌ها و نانوپلاستیک‌ها در بافت پلاک، خودکشفی موفقیت‌آمیز است که برخی سؤالات را ایجـاد مـی‌کـنـد.» تولـیـد پلاستیک در دو دهـه گذشته افزایش یافته که فقط بخشی از آنها بازیافت می‌شود، با این حال نرخ بیماری‌های قلبی ـ عروقی در برخی نقاط جهان کاهش یافته، بنابراین تحقیقات بیشتری برای درک ارتباط میان این دو مورد نیاز است.

منبع: Science Alert

مسلم تقی‌زاده | پژوهشگر هوش مصنوعی دانشگاه تهران

هوش مصنوعی پایدار

محققان دانشگاه ام‌آی‌تی اخیرا مقاله‌ای منتشر کرده‌اند که در آن اشـاره شـده اسـت: «موضوعی وجود دارد که مـردم به اندازه کافی درباره آن صحبت نمی‌کنند و آن ردپای کربن هوش مصنوعی است. یکی از دلایل ایـن است که شرکت‌های بزرگ فناوری ردپای کربن آموزش و استفاده از مدل‌های عظیم خود را به اشتراک نمی‌گذارند و ما راه‌های استانداردی برای اندازه‌گیری انتشار آلاینده‌هایی که هوش مصنوعی مسئول تولید آن است، نداریم. در حالی‌که می‌دانیم آموزش مدل‌های هوش مصنوعی بسیار آلاینـده اسـت، انتشار گازهای گلخانه‌ای منتسب به استفاده از هوش مصنوعی تاکنون قطعه‌ای گم شده بود.» مراکز داده که ستون فقرات محاسبات هوش مصنوعی به‌شمار می‌روند به‌دلیل نیازهای بالای انرژی خود بدنام هستند. انتشار کربن از این مراکز، که بیشتر به سوخت‌های فسیلی متکی است، به‌طور قابل‌توجهی به گرم شدن کره زمین منجر می‌شود و با تاکید روزافزون جهانی بر پایداری و مسئولیت زیست‌محیطی در تضاد است. این معادله ساده و درعین حال هشداردهنده است؛ مدل‌های بزرگ‌تر با مؤلفه‌های بیشتری سر و کار دارد و به تبع آن به محاسبات بیشتری هم نیاز دارند. این محاسبات به نوبه خود منجر به مصرف انرژی بیشتر و ردپای کربن قابل‌توجهی می‌شود. درست مانند استخراج بیت‌کوین، ایجاد مـدل‌هـای هوش مصنوعی به مقدار قابل‌توجهی قدرت محاسباتی نیاز دارد تا به نقطه‌ای برسید که در آن پاسخ‌های سریع (امانه همیشه دقیق) برای شما فراهم شود. گرچه اندازه‌گیری تأثیر دقیق آن بسیار سخت است (مانند استخراج بیت‌کوین)، براساس آمار ارائه شده در پایگاه Statista، میزان داده‌هایی که اقتصاد دیجیتالی امروزی ایجاد می‌کند سالانه ۴۰ درصد رشد می‌کند و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۵ به ۱۶۳ تریلیون گیگابایت برسد. هوش مصنوعی پایدار حرکتی است برای ایجاد تغییر در کل چرخه عمر محصولات هوش مصنوعی (یعنی تولید ایده، آمـوزش، تنظیم مجدد، اجرا، حکمرانی) به سمت یکپارچگی زیست‌محیطی و عدالت اجتماعی. به این ترتیب، هوش مصنوعی پایدار بیش از آن‌که به برنامه‌های کاربردی هوش مصنوعی متمرکز باشد، به کل سیستم اجتماعی فنی هوش مصنوعی می‌پردازد. هوش مصنوعی پایدار به دنبال این نیست که چگونه توسعه هوش مصنوعی را حفظ کنیم، بلکه در پی چگونگی توسعه هوش مصنوعی است که با منابع زیست‌محیطی پایدار برای نسل‌های فعلی و آینده سازگار باشد. عبارت Sustainable AI دارای دو شاخه است: هوش‌مصنوعی برای پایداری و پایداری هوش مصنوعی (برای مثال کاهش انتشار کربن و قدرت محاسباتی). ذهنیت هوش مصنوعی پایدار، چارچوبی منسجم برای گردآوری تلاش‌های مختلف برای کاهش اثرات منفی زیست‌محیطی ارائه می‌دهد. مدل‌های زبانی بزرگ راز سیاهی دارند؛ برای تمرین و عملکرد به انـرژی زیـادی نیاز دارنـد. عـلاوه بر ایـن، این‌که ردپای کربن این مدل‌ها چقدر زیاد است، هنوز کمی معماست. بزرگ‌ترین تاثیر اجتماعی استفاده نکردن از سامانه‌های هوش مصنوعی پایدار این است که درجه بالایی از نابرابری ایجاد می‌کند. نفوذ سازمان‌های غیرآکادمیک با بودجه خوب این شکاف را بیشتر خواهد کرد. مصرف انرژی هوش مصنوعی را می‌توان محاسبه کرد اما معـادل‌سازی آن براسـاس میـزان انتشار کربـن بسیار چالش‌برانگیز است. آنچه مشهود است، نه این مشکل ساده خواهد بود و نه معیارهای محدود برای ارزیابی دقیق آن کافی است.

تشکیل سازمان توسعه همکاری‌های علمی و فناورانه بین‌المللی

با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی، مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فـناوری معاونت علمی، فـنـاوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری به سازمان توسعه همکاری‌های علمی و فناورانه بین‌المللی ارتقا یافت. مصوبه ماده واحده مربوط که در جلسه دهم بهمن ۱۴۰۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شده، پس از توشیح رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی از سوی دبیر شورا به دستگاه‌های مربوط ابلاغ شده است. مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری که از این پس در قالب سازمان توسعه همکاری‌های علمی و فناورانه بین‌المللی فعالیت می‌کند با هدف زمینه‌سازی برای افزایش ارتباط علمی، فناوری و نوآوری با دیگر کشورها و همچنین دستیابی به جایگاه مشخص و قابل‌توجهی از تجارت منطقه‌ای و جهانی محصولات دانش‌بنیان ذیل معاونت علمی، فـناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری شکل گرفته و با توجه به جایگاه فرابخشی خود، مدیریت هماهنگی کلان فعالیت‌های فناوری، نوآوری در دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط با خارج از کشور، صادرات کالاها و خدمات دانش‌بنیان، عرضه و تقاضای فناوری (انتقال فناوری)، بسترسازی و توسعه دیپلماسی فناوری، گسترش ارتباط و ارائه تسهیلات به متخصصان بین‌المللی ایرانی و غیرایرانی را بر عهده دارد.

جام جم
دانش
SCIENCE
۱۵
دوشنبه ۲۱ اسفند ۱۴۰۲ شماره ۶۷۲۶